

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Windvanen : Napoleontische bestuurders in de Nederlandse en Franse restauratie (1813-1820)

Lok, M.M.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Lok, M. M. (2009). Windvanen : Napoleontische bestuurders in de Nederlandse en Franse restauratie (1813-1820) Amsterdam: Bert Bakker

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <http://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Bronnen

Archieven

Frankrijk

Les Archives Nationales (Parijs)

Secrétairerie d'Etat, Régime Royal, inv.nr. AFV 1-6

Archives du Ministère de l'Intérieur: Série F1A: objets généraux, Série F1B: personnel administratif, Série F1C: esprit public

Archives du Ministère de la Justice, Serie BB 1: personnel, Série BB 2: affaires civiles, BB 3: affaires criminelles, BB 17: cabinet particulier du ministre, BB 18: correspondance générale de la division criminelle

Archives de la Maison du Roi (Restauration), Série 03

Archives du Ministère des Affaires Etrangères (Parijs, Quai d'Orsay)

Série: Mémoires et documents, France (1815-1816)

Archives de Sassy, St-Christophe-le-Jajolet (Département van de Orne)

Privéarchief van E.-D. Pasquier

Nederland

Nationaal Archief (Den Haag)

Archief Algemene Staatssecretarie en Kabinet des Konings

Archief Raad van State

Archief ministerie van Justitie

Archief C. F. van Maanen

Archieven van de Hoge Raad van Adel (Den Haag)

Gemeentearchief Amsterdam

Archief gemeentelijke secretarie

Universiteitsbibliotheek Leiden

Collectie Luzac

Instituut voor Nederlandse geschiedenis (Den Haag)

Repertorium van ambtsdragers en ambtenaren 1428-1861, samengesteld door R. G. H. Sluiter, J. Roelevink en M. Kooijmans. Digitaal te raadplegen via de website www.inghist.nl.

Parlementair documentatie Centrum, Den Haag en Leiden

Parlementair Biografisch Archief (PBA), digitaal te raadplegen via de website 'Parlement en politiek' (www.parlement.com).

Gedrukte bronnen

- Aa, C. van der, *Geschiedenis van het leven, character en lotgevallen van wijlen Willem den Vijfden* (Amsterdam 1806).
- Adres aan het Fransche volk. Eene gewigtige bijdrage tot de geschiedenis van het tegenwoordig belangrijk tijdstip* (Amsterdam 1814).
- Almanach Royal* 1816.
- Archives parlementaires*, série 2, Uitgegeven door J. Mavidal en E. Laurent, delen XII-XV (Parijs 1868-).
- Bannier, G. W. (red.), *Grondwetten van Nederland* (Zwolle 1936).
- Beck, H., *Het Cameleon. Blijspel in vijf bedrijven* (circa 1810). [Vertaald uit het Duits].
- Bérenger, A., *De la justice criminelle en France d'après les lois permanentes, les lois d'exception et les doctrines de tribunaux* (Parijs 1818).
- [Bilderdijk, W.], *De brieven van A. aan Z.* (Leiden 1813).
- [Idem], *Napoleon. Ode* (1806).
- Bosscha, H., *Geschiedenis der Staatsomwenteling in Nederland voorgevallen in het jaar achttienhonderddertien* (Amsterdam 1814).
- Brandt, C., *Historie van het leven des heeren Huig de Groot* (Dordrecht en Amsterdam 1727).
- Brief over het vernietigen der Partijchappen in ons Vaderland van K. aan P. Beide dissenters* (Amsterdam z.d.).
- Brinkman, N.C., *Op de terugkomst van Nêerlands jongelingen, uit de Fransche slavernij, eene voorspelling aan de hand van Jesaia (...)* (Amsterdam 1814).
- Brizé-Fradin, *Modération. Bonheur des français* (1817).
- Casas, Comte de las, *Le Mémorial de Saint-Hélène*, 2 delen (Parijs 1951).
- Chad, G. W., *A Narrative of the Late Revolution in Holland* (Londen 1814).
- Chateaubriand, F.-R., 'De buonaparte, des Bourbons et de la nécessité de se rallier à nos princes légitimes pour le bonheur de la France et celui de l'Europe', in: idem, *Écrits politiques (1814-1816)*, uitgegeven door C. Smethurst (Génève 2002), 39-91.
- Colenbrander, H. T. (red.), *Gedenkstukken der Algemene Geschiedenis van Nederland van 1795 tot 1840 (GAGN)*, deel IV: Staatsbewind en Raadpensionaris (1801-1806), twee stukken (Den Haag 1908); deel VI: Inlijving en Opstand (1810-1813), drie stukken (Den Haag 1911-1912); deel VII: de vestiging van het Koninkrijk (1813-1815), één stuk (Den Haag 1914); en deel VIII: de Regeering van Willem I (1815-1825), drie stukken (Den Haag 1915-1916).
- Idem (red.), *Ontstaan der Grondwet*, deel I (1814) en deel II (1815) (Den Haag 1908 en 1909).

- Idem (red.), *Gedenkschriften van Anton Reinhard Falck* (Den Haag 1913).
- Corbière, J.J., *Rapport fait au nom de la commission centrale sur le projet de loi relatif à une amnistie* [1815].
- Dagverhaal der handelingen van de Nationaale Vergadering representerende het Volk van Nederland*, deel 1 (Den Haag 1796).
- [Dassevael, S.], *Aan mijn landgenooten bij de landing van Napoléon* (Den Haag 1815).
- Dictionnaire des Braves et non-girouettes, par un société des non-girouettes* (Parijs 1816).
- Dictionnaire des Girouettes, ou nos contemporains peints d'après eux-même* (Parijs 1815).
- [Doris de Bourges, C.], *Le censeur du dictionnaire des girouettes ou les honnêtes gens vengé* (Parijs 1815).
- Droz, J., *Applications de la morale à la politique* (Parijs 1825).
- Echte en onpartijdige geschiedenis der gelukkige omwenteling in ons Vaderland uit de beste berigten bijeen verzameld* (Rotterdam 1813).
- [Engelen, A.W. van], *Uit de gedenkschriften van een voornaam Nederlandsch beambte* (Tweede druk Rotterdam 1977).
- Fallée, B. A., *Mijne verantwoording aan het volk van Nederland, wegens de zoo veel geruchts gemaakt hebbende, zoogenaamde zamenzwering in febr. 1813, voorgevallen binnen Amsterdam* (Amsterdam 1813).
- Favre, L., *Estienne-Denis Pasquier, Chancelier de France 1767-1862. Souvenirs de son dernier secrétaire* (Parijs 1870).
- Feestviering, Op den 18 van Slagtmaand van 1814. Het jaar onzer verlossing* (Den Haag z.d.).
- Fiévée, J., *Correspondance politique et administrative* (Parijs 1815-1816) [Afgekort als CPA].
- [Flines, Q. de], *De adel* (Amsterdam 1809).
- Frederiks, K.J., *Op de Bres 1940-1944. Overzicht van werkzaamheden aan het departement van Binnenlandse Zaken gedurende de oorlogsjaren* (z.p. en z.d.).
- Galtier-Boissière, J., *Le crapouillot, Dictionnaire des girouettes*, 2 delen, nr. 37 (1957).
- Het gefolterd Nederland* (Amsterdam z.d.).
- Het Geluk van een waar christen onder alle de rampen van dit leven* (Groningen 1811).
- Het geteisterd Nederland of bittere vruchten der zoogenaamde Fransche Vryheid* (Amsterdam z.d.).
- Gou, L. de. (red.), *De staatsregeling van 1798. Bronnen voor de totstandkoming*, deel 1 (Den Haag 1988).

Idem, *De Staatsregeling van 1805 en de Constitutie van 1806. Bronnen voor de totstandkoming* (Den Haag 1997).

Guizot, F., *Des moyens du gouvernement et d'opposition dans l'état actuel de la France* (Parijs en Berlijn 1988).

Handelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (1814-1820). Bewerkt door J.J.F. Noordziek (Den Haag 1889-).

Hogendorp, D. van, *Memorie van den generaal Graaf van Hogendorp ter wederlegging van de nadelige gerugten en lasteringen (...)* (Amsterdam 1814).

Hogendorp, G.K. van, *Brieven en Gedenkschriften*, delen I-VII (Den Haag 1866-1903).

Idem, *Bijdragen tot de huishouding van staat in het Koninkrijk der Nederlanden, verzameld ten dienste van de Staten-Generaal*, deel V (Zaltbommel 1854-1855).

Hoogstraten, P. van, *De Waare vrienden van Vaderland en Oranje* (Den Haag 1817).

[Kampen, N.G. van], *De brief van C. aan X. over de brieven van A. aan Z.* (Amsterdam 1813).

Kemp, F.A. van der, *Redevoering ter gedachtenis der roemrijke gebeurtenis van de Verlossing der Nederlanders van Fransche dwingelandij* (Amsterdam 1816).

[Kinker, J.], *De Herkauer*, deel I (Amsterdam 1815), deel II (1816), deel III (Amsterdam 1817).

Konijnenburg, J., *Nationaal Gedenkboek der hernieuwde Nederlandse Unie van den jare MDCCCXIII* (Den Haag 1816).

Kort Tafereel der nieuwe Fransche Tyrannie (z.p. en z.d.).

Kotzebue, A. von, *Algemeene oproeping ter verdediging des vaderlands* (Amsterdam z.d.) [Vertaald uit het Duits].

Lemon, H., *Iets over de nooit plaats gehad hebbende zamenzwering te Amsterdam, februari 1813* (Amsterdam 1814).

Lodewijk Napoleon, Koning van Holland. Gedenkschriften. Gekozen, vertaald en met getuigenissen van tijdgenoten vermeerderd door Wim Zaal (Amsterdam 2005).

Le moniteur universel (1814-1815).

Moolenijzer, J. (red.), *Afbeelding van een drukpers, waarop zit een man met een paardenkop (...)* (Amsterdam z.d.).

Naber, J. (red.), *Correspondentie van de stadhouderlijke familie 1777-1820*. deel V (1807-1820) (Den Haag 1936).

Le Nain jaune, deel I-II [Parijs 1814-1815], voortgezet als *Le Nain jaune réfugié, par une société d'Anti eteignoirs*, deel III-IV [Brussel 1816].

[Orion], *Nouveau dictionnaire des girouettes précédé de l'oubli en politique* (Parijs 1948).

[Ouwerkerk de Vries, Jan van], *Wat is waarheid? Wat moet men vreezen? Wat mag men hopen? Of: De omwenteling van Nederland, van 1813, onpartijdig beschouwd in de daar van verwachte en tot hiertoe verkregene gevolgen* (Amsterdam 1819).

Palm, J. H. van der, *Geschied- en redekunstig gedenkschrift van Nederlands Herstelling in den jare 1813* (Amsterdam 1816).

[Idem], *Vaderlandsche Uitboezeming* (Leiden 1813).

Idem, *De vrede van Europa* (Leiden 1814).

Pasquier, E.-D., *Histoire de mon temps. Mémoires du chancelier Pasquier, publiés par M. le Duc d'Audiffret-Pasquier*, deel II-IV (Parijs 1893-1894).

Idem, *Extrait du Moniteur, séance du 4 janvier, discussion sur la loi d'amnistie* [1816].

Politieke catechismus of catagorische vragen en antwoorden omtrent de afkomst, opvoeding en het gedrag van eenige Nero's kinderen (...) (Amsterdam 1814).

Regnault de Warin, *Pour ou contre ou embrassons-nous! Mémoire adressé au roi* (Parijs 1815).

Regte Troost voor Neerlands ingezetenen (Den Haag 1817).

Scheltema, J., *Vergelijking van de afschudding van het Spaanse Juk in 1572, met die van het Fransche in 1813* (Amsterdam 1813).

Schets der gevolgen van den invloed der Franschen op Nederland sedert het jaar 1795 (Amsterdam 1814).

Siegenbeek, M., *Leydens Hooge-School hersteld* (Leiden 1815).

Siméon, *Opinion de M. Siméon, député du Var, sur le projet de loi d'Amnistie* [1815].

Sirtema van Grovestins, C.F., *Gedenkschriften van graaf Van der Duyn van Maasdam en van den baron Van der Capellen* (Amsterdam 1853).

Souvenirs du Baron Barante, publié par son petit-fils, deel II (z.p. 1892).

Staveren, D. van, *De Hollandsche tuin door het Fransche roofdier verwoest; door den Oranje-hovenier opgeluisterd: eene allegorische dichtgedachte* (Zaandam z.d.).

Idem, *Iets dat men niet verwacht had, of de zuivere waarheidsspiegel voorgehouden aan sommige regterlijke amptenaars van het Fransche schrik-bewind* (Amsterdam z.d.).

Steur, J., "November 1813". Een handschrift van mr. Hendrik baron, heer

van Heinenoord, medegedeeld door J. Steur', in: *BMHG* 27 (1963), 203-238.

Thoir, J. van, *De verlossing van Nederland en het berstel van Oranje in november 1813* (Leiden z.d.).

Tweede Comiek verhaal van keizer Napoleon, gedaan bij zyn aankomst te Parijs in november 1813 nopens zijn ongelukkigen krijgstogt (z.d. en z.p.).

[Tydeman, H. W.], *Brieven van B. aan Y. over den brief van A. aan Z.* (Leiden 1813).

De val van Napoleon, voor verscheide eeuwen reeds in de Heilige Schrift voorgezegd. Briefwijze medegedeeld door T.N.K. aan zijne vriend te Amsterdam (Den Haag 1814).

Verwey, B., *Plegtige dank- en bidstond na de heuchelijke terugkomst van zijne Doorluchtige hoogheid Willem VI. Prinse van Oranje Nassau (...)* in Nederland (Den Haag 1813).

Vitrolles, Baron de, *Mémoires*. Uitgegeven door P. Farel. Deel III (z.p. 1951).

[Wap, Jan], *Mr. Cornelis Felix van Maanen en Mr. Willem Bilderdijk. Eene historische bijdrage* (Grave 1840).

Wibner, J. B. D., *Korte aanmerkingen omtrend het onderzoek aan het welk de letterkundige werken volgen het besluit van Bonaparte in Holland onderhevig waren* (Amsterdam z.d.).

Witsen Geysbeek, P. G., *Buonaparte, ode. Toegezongen aan den dichter van het dichtstuk getyteld: Napoleon, ode* (Amsterdam 1813).

Een woordetje voor de Mantel-maekers (1815).

Ymbert, J., *Moeurs administratives par. M. Ymbert, pour faire suite aux observations sur les mœurs et les usages des Français au commencement du XIXe siècle*, 2 delen (Parijs 1825).

Zwart register van Fransche Wandaden gepleegd in de Veréénigde Nederlanden (Amsterdam z.d.).